

פחד דוד

עלון שבועי בענייני פרשת שבוע

אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 8566233-08 פקס. 8521527-08
ירושלים: רח' בית וגן 8 טל. 6433605-02 פקס. 6433570-02

ז"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומושה" ישראל
בנשיאות בנש"ק טורינו ורבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א
בן הצדיק המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי חיים פינטו זיע"א

עלון מס' 604

פרשת ויקהל פקודי - פרה

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

משכיל לדוד

המשכן הוא שלנו, תחת אחריותנו

"ששית ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתוך לה". (שמות לה. ב.)

איתא ברש"י ז"ל בשם חז"ל (ילקוט"ש ויקהל רמז ת"ח); הקדים להם אזהרת שבת לציווי מלאכת המשכן, לומר שאינו דוחה את השבת. והדברים צריכים ביאור. מדוע בכלל היה צריך הקב"ה לצוות את בני ישראל להביא כסף וזהב כדי לבנות את המשכן, הרי לה' הארץ ומלואה, ואם כן היה יכול לצוות לבנות את ביתו מכספו וזהבו, כדכתיב (חגי ב. ח) "לי הכסף ולי הזהב", על ידי כך שהיה מורה למשה רבינו מקום שממנו ניתן להוציא כסף וזהב ונחושת, כפי שהוציא מים מן הסלע, כפי שמצינו אצל רשב"י (שמו"ר נב, ג) שאמר בקעה בקעה מלאי דינרי זהב, התחילה מושכת דינרי זהב.

ועוד קשה, מצינו לחז"ל האומרים (תנחומא פקודי ב') על הפסוק "משכן העדות", עדות לכל האומות שנתרצה הקב"ה לישראל על מעשה העגל. ומה בכך אם יביאו בני ישראל כסף וזהב לבנין המשכן, וכי עבור זה יתפייס הקב"ה ויסלח לבני ישראל לגמרי על חטא העגל, הרי מצינו שזכרון חטא העגל עומד לפני ה' בזמן שהם חוטאים, כדכתיב (שמות לב, לד) "וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם". ואיתא ברש"י ז"ל בשם חז"ל, אין פורענות באה על ישראל שאין בה קצת מפרעון חטא העגל. אם כן, אין זה משנה כלל בין אם יביאו כסף וזהב לבנין המשכן, ובין אם לא יביאו כסף וזהב לבנין המשכן, אלא העיקר אם הם ראויים יתפייס להם הקב"ה, ואם אינם ראויים לפיוס אזי הקב"ה לא יתפייס להם.

ועוד יש להבין, מדוע באמת בנין המשכן אינו דוחה שבת. הרי מצינו שבמשכן היו נעשים הרבה עבודות בשבת, דברים שאסור לאדם לעשותם בביתו בשבת, אם כן מדוע את המשכן שהוא משכנו של הקב"ה הנבנה לכבוד הבורא אסור לבנותו בשבת. ואם תאמר שלומדים ל"ט אבות מלאכות שבת מאיסור בנין המשכן בשבת (שבת צז:), אין זה קשה כלל, מכיון שהקב"ה היה יכול להורות למשה רבינו ל"ט מלאכות שבת ללמוד אותם מהפסוקים ולא מן המשכן.

ובהסבר הענין חשבתי בסיעתא דשמיא. בדרך כלל האדם מטבעו נוהר ונשמר בדבר השייך לו שנבנה מכספו, מה שאין כן אם הדבר אינו שלו אינו שומר עליו כפי שצריך. משום הכי, אם הקב"ה היה אומר לבנות את המשכן מכספו, ובמשך הזמן היו בני ישראל חוטאים, וכתוצאה מכך הקב"ה היה מחריב את ביתו, לא היו בני ישראל מרגישים כל כך אחריות וחרטה וצער כלפי החורבן, מכיון שהאדם מרגיש צער חורבן רק בדברים השייכים לו, ומכספו.

משום כך רצה הקב"ה שבדוקא בני ישראל יתנדבו מכספם לבנין המשכן, כדי שירגישו אחריות כלפי המשכן שהם בונים לכבוד ה' מכספם. ואם חלילה לא ילכו בדרך ה' והמשכן יחרב, אז הם ירגישו אשמים בכך שנחרב המשכן שהוא ביתם וביתו של הקב"ה. שכשמרגשים אחריות כלפי בנין המשכן אז מרגישים גם את חורבנו, וכך יתפייס להם ה' על חטא העגל.

ודווקא לכן, כדי שבני ישראל ירגישו אחריות לגבי שמירת התורה והמצוות, ושרק על ידי שמירתם יהיה קיום למשכן והקב"ה ישרה שכירתו בתוכם ובתוכו, רצה הקב"ה שלא יבנו אותו בשבת. כיון שהבית הזה שייך להם, שהרי הם בונים אותו לכבוד ה' מכספם וזהבם, הרי שאסור לבנות אותו בשבת. ועל ידי כך ירגישו אחריות כלפי קדושת השבת גם בדברים שלהם. שהרי הדברים ק"ו. אם הבית הנבנה לכבוד ה', אין הקב"ה חפץ שיבנה בשבילו בשבת, קל וחומר שאסור לאדם לחלל את השבת לשום ריוח מומן או בכדי לעשות את חפציו האישיים בשבת.

מכל האמור למדים אנו, כמה אחריות מוטלת על האדם להזהר באופן אישי בשמירת התורה והמצוות שהם נחמדים מזהב ומפז רב. ומה שווה כל המומן שבעולם כנגד התורה ושמירתה, בפרט בשבת קודש השקולה כנגד כל המצוות שבתורה.

ועלינו לדעת שכל אדם ואדם הוא זה שאחראי כלפי עצמו להיבנות ולהוסיף עליו מקדושת ה', על ידי קיום התורה והמצוות עד שנהפך למשכן ששוכן בו ה'. ואם חלילה יעזוב את דרך ה' סופו שיחריב את עצמו, ויהא אחראי לחורבנו ויגרום לעצמו מחלות ויסורים.

ולכן, כשבא משה רבינו ע"ה לצוות על בנין המשכן, הקהיל את כל בני ישראל להיות כולם מאוחדים ומלוכדים בשמירת המצוות, ושכל אחד יעזור לחבירו לבנות את עצמו במידת החסד והרחמים. מכיון שכל יהודי הוא בבחינת מקדש מעט, ובזמן שכל יהודי מקיים תורה ומצוות, הרי שמדין ערבות שיש ביניהם אחד משלים לחבירו את המצוה שלא הספיק לעשות אותה, וכך נמצא שכל בני ישראל מקיימים את כל התורה.

ועוד דיבר בפניהם ראשית כל על שמירת שבת, כי רק בשבת כל הקהילות מתלכדים ומתאספים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות להתפלל לה', וכל אחד אומר שבת שלום לחבירו. כי מה שווה לבנות בית מקדש אפילו אם זה מכספם, אם אחד שונא את השני, הרי סופו של דבר המשכן יחרב.

כמו כן האדם הוא בבחינת משכן ומקדש מעט, ואם ח"ו הוא שונא את חבירו הרי שהוא מחריב בכך את עולמו ומשכנו האישי, ופוגם בגופו ובכל התורה כולה. ועל זה אכן כבר אמרו חז"ל (ירושלמי נדרים פ"ט ה"ד) ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה.

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: p@hpinto.org.il

פרשת ויקהל פקודי - פרה, כ"ג אדר תשע"ב

ירושלים	תל אביב	באר שבע
17:13	17:28	17:30
18:25	18:27	18:26
19:05	19:05	19:07

הדלקת נרות
מוצאי שבת
רבינו תם

היולול'א דצדיקיא

כג - רבי יאשיהו פינטו זיע"א, הרי"ף על עין יעקב
כד - רבי אליהו הכהן מח"ס שבת מוסר
כה - רבי יצחק אביחצירא "בבא- האקי"
כו - רבי שלמה אלישיב בעל "הלשם"

כז - רבי חיים סינאוני, מח"ס "מקום מקדש"
כח - רבי שמואל הלוי קעלין,
מח"ס "מחצית השקל"
כט - רבי יעקב קמיניצקי ראש ישיבת "תורה ודעת"

אמרי חכמים

למה לכעוס?

הידעתם מי הוא הזוכה להתעטר בתואר "מדליק אש הגהינם"?

הנה מה שכותב בעל הראשית חכמה זיע"א, בשער הענוה: "הכועס בשבת, כאילו הדליק אש של גיהנום. ועלה נאמר לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת".

בשבת בה אנו קוראים על "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת", הבה נטה את אוזנינו ונקרא מעט על המידה המגונה שהיא אם כל המידות הרעות לגוף ולנפש, שעליה אמרו חז"ל "כל הכועס כל מיני גיהנם שולטים בו. הסבא מקלם היה מזהיר מאד מפני מידת הכעס, ואמר כי חזר על כל צדדיה ולא מצא בה שום דבר טוב. והיא בל יראה ובל ימצא כחמץ בפסח...

הגאון רבי נפתלי אמסטרדם זצ"ל, מספר: פעם אחת שאלתי את אדמו"ר (רבי ישראל סלנטר זצ"ל) מה היא התרופה למידת הכעס? והשיב לי: אם יעמול האדם במידת ההטבה - שיעשה רק טובות לחברו - תתקן ממילא מידת הכעס.

רבי ישראל היה מחמיר מאד במידת ההקפדה, ואמר שעל האדם לעקרה ולשרשה מכל וכל כי היא סיבה להרבה עברות. הוא אמר, שכמעט כל העברות שבין אדם לחברו סיבתן היא הקפידה.

ועוד אמר, שיחשוב האדם שכל עסקי העולם הזה הם הבלים, וזמן הפרידה מהעולם אינו ידוע לאדם. ואם כן על מה אני מקפיד? על עולם שאינו שלי אקפיד?

ומרגלא בפומיה דהמשגיח רבי אליהו לאפיאן זצ"ל: אני חושב שתיקנתי את המידה של "קפדנות". אבל אינו כן, כי הסיבה שאין אני בא לידי קפידא הוא כי כל אחד מכבד אותי, אבל אילו באתי לידי נסיון אפשר שהמידה היתה מתעוררת אצלי.

משל למה הדבר דומה? לגנב שלא מצא זמן או מקום מתאים לגנוב, כלום נאמר שתיקן המידה של חמדת הממונ? ואח"כ הוסיף ואמר כי מידת הקפדנות אפשר לעמוד עליו איך אדם נוהג עם בני ביתו, כי שם הוא הבעלים וחושב כי כולם חייבים לקיים פקודתו, ושם אפשר לבדוק מידה זו היטב.

בשביל מה יש ראי?

סח רבי רפאל קונסטלר שליט"א: באתי למו"ר הגאון הגדול רבי משה שמואל שפירא זצוק"ל, לביקור עם חתן וכלה. וביקשנו שיוכה אותנו באיזו עצה להנהיגת הבית, בבחינת צידה לדרך. אחר רגע של מחשבה, התחיל מדבר מגנותו של הכעס ושזה אבן היסוד בבנין הבית שלא ישרה בו כלל.

ובחביבותו אמר שמי שאינו מבין כמה מגונה הדבר, יסתכל בדמותו במראה בשעת הכעס, ואז יראה בעצמו איך זה נראה. אחד הנוכחים

העיר, כי ראש הישיבה אינו יכול להבין אנשים רגילים שיש להם טבע לכעוס. ענה לו ראש הישיבה: האם אתם חושבים שאיני יודע כעס מהו? וסיפר שבטבעו הוא היה בהחלט שייך למידת הכעס, אך משום מעשה שהיה החליט להתרחק מזה לגמרי. כשהיה בן שתים עשרה שנים, היה מעשה שגרם לו להתפרצות של כעס, ואז ראה כמה מגונה הוא, וקיבל על עצמו שלעולם לא ימצא דבר זה אצלו...

הנה תובנה משמעותית של המשגיח רבי אורי ויסבלום שליט"א, לכל מי מאיתנו שמארח בביתו ובלבו את מידת הכעס: "כעס היא מידה הקשורה בהרבה מידות רעות. אם מתאוה הוא להנאה גשמית ולא בא על סיפוקו - הוא כועס. אם פגעו בכבודו - הוא כועס. קנאה תאוה וכבוד מולידות כעס. העירו אותו משנתו - הוא כועס. הוא ממתין זמן רב לאוטובוס ולא הגיע, הגיע ואין לו מקום ישיבה - הוא כועס. למה?"

"רבינו חיים ויטאל ז"ע, כותב שהכעס הוא תולדת הגאוה. דבר זה רודף כל אחד מאיתנו בכל רגע. במשך יום אחד עלולות להצטבר בליבנו מאות התרגויות על דברים שלא קרו כפי שרצינו ואז אנו מתרגזים. אדם מאמץ לעצמו מחשבה שמגיע לו, ממילא כשלא קורה כפי שציפה - הוא מתרגז".

"אם אדם היה משריש בליבו, שאין לו לצפות בשום אופן שדברים בעולם יתרחשו כפי רצונו, יהיה בשמחה ומוחו וליבו יוכלו לתפקד באופן מלא".

ולציבור ההורים והמחנכים, נצטט משיחתו של מרן הגרא"ל שטיינמן שליט"א למחנכים: צריך מאד להיות מוכן בנפשו להתגבר על המדות, שלא להתנהג כבעס וכדומה, וכך בכל הדברים מה שמוטל על המחנך, היות וכל עתיד התלמידים תלוי בכך.

ויש דברים מה שנוגע ליום יום, הטבע הוא שישנם תמיד תלמידים שמרגיזים, אם בכונה או שלא בכונה, ואי אפשר לצפות שכל התלמידים יהיו שקטים, ולא יפריעו בשעת השיעור. וממילא נוצר הרבה קשיים ללמד, והמלמד מצדו צריך לעמוד על המשמר ולהישאר רגוע ומיושב בדעתו, וזה דבר קשה מאד!

ובפרט שיש אצל כל אדם מצבים שמכבידים עליו, אם זה מה שלפעמים הוא בא עיף ממשא הבית, או שאר מיני דברים שלא כל כך קל, כי סוף כל סוף המחנכים הם לא עשירים, והבית צריך לחיות קצת בצנע, בצמצום, וזה לא קל, וכך יש הרבה פעמים מצבים קשים מאד, והוא צריך ללמד בכל מצב, ומצד שני הילדים מרגיזים!

כך שממילא יוצא לפעמים שהוא מגיב יותר מדי חזק, עד שלפעמים הוא אומר דברים כאלו שמאד מבייש ומחפיר את הילד, ובודאי שאם המלמד אומר איזה מילה מתוך כעס, יכול לפעמים להיות מזה הרס לילד "נורא ואיום".

לכן המחנך צריך להיות מאד רגוע, וזה לא כל כך קל, וצריך מאד סייעתא דשמיא, וגם שהאדם ישקיע את כל הכוחות שלו להתגבר ולא לומר דברים מתוך רוגז, ולא לעשות דברים קשים שאח"כ יהי צריך להתחרט עליהם.

la parution d'un nouveau joyau de Torah

Le Kéréme David
sur les Pirke Avot

C'est avec
une grande
joie que
nous vous
annonçons!

Le Kéréme David
sur les Pirke Avot

תולה ארץ על בלימה
נצור לשונך

בגלל הגאווה

המספר לשון הרע עובר באיסור 'השמור לך פן תשכח את ה' אלקיך', שזו אזרהה שלא להתגאות, כי הלועג לחבירו בודאי חושב שהוא עצמו חכם ומוצלח. וכל שכן אם בסיפור זה הוא מתכבד בקלון חבירו.

מאוצרו של מורנו ורבנו הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מן האוצר

לא עליך המלאכה לגמור

חמורים תלויים על כל מצוה ומצוה, היאך נוכל להזהר בכל אלו, הרי אין כח ביד בשר ודם להיות נוהר בכל קוץ וקוץ? לכך אמר לו הקב"ה למשה לך אמור להם שיתחילו בדבר ואני בא ועוזר להם. וכענין שאמרו (שבת קד, א) "בא ליטהר מסייעים אותו", ואמרו עוד (שהשה"ר ה, ב) "פתחו לי פתח כחודה של מחט ואני פותח לכם פתחים שיהיו עגלות וקרניות נכנסות בו". ואמרו (קדושין ל, ב) אלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו.

הלכך אמרו חכמים (ספרי במדבר קמ"ג) "ויברך אותם משה" (שמות לט, מג) מה ברכה ברכם? אמר להם "יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם". וצריך להבין וכי מה ענין ברכה זו לגמור מלאכת המשכן? אלא כך אמר להם משה לישראל, אם אתם מתייראים מריבוי המצוות שמא תהיו מתחילים בדבר ונכשלים, ואתם מהרהרים שמא לא נמחל לכם עון העגל, לפיכך אני אומר לכם שתהיו מתחילים בדבר בלבד, וכיון שאתם מתחילים שכינה באה ועוזרת בידיכם לגמור, והריני מברך אתכם שלא ישלוט בכם יצר הרע, שכן יצר הרע נותן לו לאדם להתחיל במצוה ולא לגמרה. וכענין שאמרו "המתחיל במצוה אומרים לו גמור", וכדרך שהיה במשכן שהקב"ה סייע בידי לגמור ולהקים את המשכן, כך תשרה שכינה במעשה ידיכם ויהא סיפק בידיכם להתחיל ולגמור.

"ויהי בחודש הראשון
בשנה השנית באחד
לחודש הוקם המשכן"
כתוב אחד אומר "הוקם
המשכן", שהוקם מאליו,
וכתוב אחד אומר (שמות מ,
יח) "ויקם משה" שהקימו משה,
כיצד אני מקיים דברי שניהם?

אלא אמרו חכמים (תנחומא פקודי יא) שלא היה יכול להקימו שום אדם מחמת כובד הקרשים, וכשהיו ישראל ובצלאל ואהליאב וחכמי לב מתחילים להקימו היה נופל, ולא היה כח באדם לזקפן, והיו ישראל מצטערים על הדבר. נכנסו אצל משה. אמר לו הקב"ה: אני מניח הקמתו לך. אמר לו משה: רבונו של עולם! איך אפשר הקמתו על ידי אדם? אמר לו: עסוק אתה בידך, נראה כמקימו והוא נוקף וקם מאליו.

והדבר תמוה לכאורה, שהרי אם לא הקים אותו משה מה טעם היה המקום רוצה שיהא נראה כמקימו? אלא ביקש המקום להורות לישראל, שאל יאמרו כמה קשין הם מצוות עלינו וכמה עונשים

מן המעין

מילואים שהיה משה
מדליק את המנורה -
הרי מפורש ברמב"ם
שאפשר להוציאה
ולהדליקה.

ועוד יש לפרש, שהרי
הגג היה עשוי מבד,
והיה ראשו של משה
מגביה קצת את הבד.

חיים בפרשה

ממשנתו של הקדוש רבינו חיים בן עטר זיע"א

"ויעשו בני ישראל" (לט. לב)

והגם שלא עשו אלא בצלאל וחכמי לב, שלוחו של אדם כמותו (ברכות לד:), וכאילו כל ישראל עשו. והגם שלא מצינו שעשה בצלאל אלא במאמר ה', ולא הם שלוחו, אף על פי כן הרי הסכימו עליו. עוד נראה כי כאן עשה הכתוב מחברת הכללות בקיום התורה, והראה כי בני ישראל יזכו זה לזה, והתורה נתנה להתקיים בכללות ישראל, כל אחד יעשה היכולת שבידו ויזכו זה לזה.

ואולי כי לזה רמז באמרו (ויקרא יט. יח) "ואהבת לרעך כמוך". פירוש לצד שהוא כמותך, כי בשלומנו ייטיב לך, ובאמצעותו אתה משלים שלימותך, ואם כן אינו אחר אלא אתה עצמך וכאחד מחלקיך.

"אלה פקודי המשכן". (לה. א)

רמז גדול מוצא כאן רבי יעקב חיים בנו של רבינו יוסף חיים זיע"א, בספרו "ציצים ופרחים":

רמז בזה, שאל ימונע אדם את עצמו מלהיות גבאי צדקה וממחלקי צדקה. הגם שהוא אדם גדול וחשוב שבדור, באומרו שמגיע לו זלזול מן הנותנים ומן המקבלים.

צא ולמד ממשה רבינו ע"ה, כי מי לנו גדול ממשה ואלעזר ואיתמר שהיו גדולי הדור, ונתמנו להיות פקידים בנדבת המשכן. וגם אם יהיה עליו טורח ומשא כבד, אל יקוץ, וגם אם נוגעים בכבודו אל יחוש, כי בזה שכרו כפול ומכופל.

"כל הזהב העשוי למלאכה בכל מלאכת הקדש". (לה. כד)

החיד"א מביא בספרו "חומת אנך", בשם רבינו וידאל צרפתי זצ"ל: אמרו רבותינו כי לא היה העולם ראוי להשתמש בזהב, ולא נברא אלא מפני שהוצרך למלאכת המשכן.

וזהו שרמז הכתוב: "כל הזהב העשוי", בעולם, אינו אלא "למלאכה", לצורך מלאכת המשכן!

"ולא יוכל משה לבא אל אהל מועד כי שכן עליו הענין" (מ. לה)

מכיון שגבהו של משה היה י' אמה, והמשכן גבוה י' אמה, אם כן כיצד נכנס משה לשם?

בספר "דרך שיחה", הביא את תירוצו של מרן רבי חיים קנייבסקי שליט"א, ששאל: "למה לו ליכנס לשם? ובז' ימי

ארזי הלבנון

לדמותם של חכמי ישראל

הצדיק המקובל
רבי יאשיהו
פינטו זיע"א
("הרי"ף")
מחבר
הפירוש על "עין
יעקב"

ראש שושלת הזהב של משפחת פינטו המעטירה, היא דמותו של רבי יוסף פינטו זצ"ל, אשר עזב את פורטוגל בשנת ה' אלפים רפ"ז ועקר לעיר דמשק שבסוריה. רבי יוסף זכה והיה איש מצליח והיה ה' עמו בכל אשר הוא עושה, והפך לעשיר גדול. ועם כל זאת, לא גבה לבו ולא רמו עיניו, והיה ידוע ומוכר כבעל צדקה וחסד וגומל חסדים טובים.

בנו של רבי יוסף זצ"ל, היה הצדיק הגאון הקדוש המקובל, רבי יאשיהו פינטו זיע"א, אדם הגדול בענקים. רבי יאשיהו נולד בשנת ה"א שכ"ה (אותה השנה בה נולד רבינו המהרש"א זצ"ל). משחר ינקותו נודע כילד עילוי, גאון מופלא אשר כל רז לא אניס ליה בכל מקצועות התורה הקדושה.

בראות אביו רבי יוסף, כי בנו נאמן לה' ולתורתו, החל לחנכו ולחכמו וללמדו תורה. ולא עוד, אלא שלח אותו בכל עת להתענג מזיו דברי החכמים והצדיקים שהאצילו עליו מתורתם והחדירו בו פקודי ה' משמחי לב. כה השגיח האב רבי יוסף על בנו רבי יאשיהו זצ"ל, עד בוא יום פקודתו של האבא, בו נסתלק למותיבתא דרקיעא.

לאחר הסתלקות האבא, החל רבי יאשיהו זיע"א לקנות את משנת תלמודו אצל הגאון הצדיק רבי יעקב אבולעפיה זצ"ל. בצילו הסתופף והרבה להתאבק בעפר רגליו, ושתה בצמא את דבריו. והיה ה' את רבי יאשיהו ויגדל.

בשנת ה"א שע"ז, בשנה בה חודשה הסמיכה בעיר צפת. שכן, רק בארץ ישראל היתה נהוגה אז מסורת הסמיכה. באותה שנה ביקר רבי יאשיהו בארץ ישראל, בעיר הקודש צפת ת"י, וכאן קיבל את הסמיכה מרבי יעקב אבולעפיה. מאז נקרא בפי גדולי תורה "הרב המוסמך" [ואגב, רבי יעקב הסמיך בחייו רק שני תלמידים; את בנו שלו, ואת רבי יאשיהו].

רבי יאשיהו נודע וניכר בכל תפוצות ישראל בשם הרי"ף על "עין יעקב", בשל הספר "מאור עינים" שחיבר על הספר "עין יעקב" על אגדות הש"ס. ספר זה חיברו לאחר פטירת בנו רבי יוסף זצ"ל בשנת שפ"ו כדי לנחם את עצמו על מיתת בנו (בוזה, אמר כ"ק רבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א, הרב גילה עד כמה אהבתו לה' יותר חשובה מהבן שלו. למרות שאהב את בנו, הוא השקיע את כל כוונותיו בלימוד התורה).

נודע בשערים שמו

רבי יאשיהו היה מחכמי העיר דמשק, ואת רוב שנותיו עשה בה. על אף שגם שהה תקופה מסויימת בעיר חאלב. נודע בשערים בגאונותו האדירה, בהלכה ובמוסר, דרשן וסופר שחיבר כמה וכמה ספרים הנושאים בתוכם את השם "כסף": כסף נבחר, כסף

רבי יאשיהו פינטו זיע"א - "הרי"ף"

מזוקק, כסף צרוף, כסף נמאס, קבוצת כסף.

הטעם לשימוש החוזר במילת "כסף" העוברת כחוט השני בכל חיבוריו של הרב, הוא מלשון "נכסף" כשם שהאדם נכסף ומתאוה לכסף, כך הוא היה נכסף לתורה הקדושה ולקיום מצוותיה.

מכ"ק רבינו שליט"א, שמעתי שהסביר כיצד האדם יכול לדעת אם הוא אוהב את ה' באמת? לאחר מאה ועשרים האדם עלול לגלות שהוא בכלל לא היה עובד את ה' באמת, וח"ו יראו לו ההיפך שהכל היה מן השפה ולחוץ והוא עשה מסירות נפש להבלי העולם הזה!

לדוגמא אדם שצריך לנסוע למקום מסויים, הוא יקום בבוקר מוקדם בכדי שלא להפסיד את הטיסה, האם הוא יעשה את אותם המאמצים כדי לקום כל יום לתפילה בזמן? האם הענינים האישיים הם בזכות קדימה ועניני ה' הם במקום שני?

האדם צריך להיות כל העת נכסף לעבודת ה', מתאוה לעשות את רצון ה', כמאמר דוד המלך ע"ה שאמר "נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות ה' לבי ובשרי ירננו לא-ל חי".

רבי יאשיהו פינטו זיע"א היה גם מקושר בקשרי שידוכין עם הרב הצדיק המקובל רבי חיים וויטאל זי"ע. שכן, בנו של רבי חיים וויטאל, רבי שמואל זי"ע, שהיה ממשיך דרכו של אביו בקבלה וחיבר את הספרים "מקור חיים" ו"באר מים חיים", היה חתנו של הרי"ף.

בשנת ש"פ, כשנסתלק הגאון רבי חיים וויטאל זי"ע לגנזי מרומים, התמנה הרי"ף תחתיו לרבה של דמשק. אמנם, בשנת שפ"ה יצא הרי"ף מדמשק לארץ ישראל כדי להתיישב בצפת ישיבה של קבע, אך עקב פטירת בנו, רבי יוסף זצ"ל, שהיה צעיר לימים והוא בן כ"ד שנים, שנה לאחר מכן (בשנת שפ"ו) חזר שוב לדמשק, בה ישב עד ליום מותו ובה כיהן כרב עד לפטירתו.

תורתו מגן לנו

כמה וכמה ספרים קדושים וחשובים חיבר הרי"ף אשר זכו להסכמות נלהבות מגדולי התורה וחכמי הדור. יותר מכולם, נודע רבי יאשיהו זי"ע בחיבורו הגדול "מאור עינים" - פירוש לספר "עין יעקב" על אגדות הש"ס, שנדפס בשנת ת"ג בוונציה בשם "פירוש הרי"ף". על פירוש חשוב זה כתב מרן החיד"א, רבי חיים יוסף דוד אזולאי זי"ע, כי "בכל הארץ יצא קו תהילתו". ואכן, פירוש זה הפך לחלק בלתי נפרד מהספר "עין יעקב", והוא אף מופיע מתחתיו, למען אשר ירוץ הקורא בו. הפירוש הוא עיון מפורט, מבואר היטב, מדוקדק ורחב היקף, מעשה אומן ממש על אגדות הש"ס.

ספריו של הרי"ף זי"ע התקבלו בין כל קהילות היהודים וזכו להסכמות ולשבחים רבים מאת גדולי הדור. כמו רבו ומורו של הרי"ף, רבי יעקב אבולעפיה זצ"ל. חכמי ארם צובא, גאוני דמשק ועוד.

רבי יאשיהו זי"ע נסתלק לשמי מרום ביום כ"ג לחודש אדר בשנת ת"ח. בהלווייתו הספידו מרורים חתנו הגדול רבי שמואל וויטאל זצ"ל. רבי יאשיהו נטמן בדמשק שבסוריה, ושם מנוחתו כבוד עד היום. זכותו תגן עלינו.